

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Στη συνάντηση που έγινε την Παρασκευή, 2 Μαρτίου 2012, με τους εκπροσώπους των διαπολιτισμικών δημοτικών, γυμνασίων και λυκείων, καθώς και τους γονείς, εκπροσώπους των δήμων και μέλη των ΕΛΜΕ, της ΔΟΕ, και των συλλόγων πρωτοβάθμιας, ο περιφερειακός διευθυντής κ. Κουμέντος, στην προσπάθειά του να πείσει ότι η εμμονή του στην πρόταση να κλείσουν τα Διαπολιτισμικά Σχολεία της Αττικής είναι σωστή, έπεσε σε μία σειρά από αντιφάσεις και ανακρίβειες.

- Προσπάθησε αρχικά να διαχωρίσει τα σχολεία και να δημιουργήσει δύο στρατόπεδα ανάμεσά τους, ανακοινώνοντας ότι πρόθεσή του είναι να καταργήσει τα 3 (στην πραγματικότητα, 4) και να μετατρέψει τα υπόλοιπα 3 σε σχολεία της γειτονιάς, και μάλλον ενοχλήθηκε από την αντίδραση των εκπροσώπων των "υπό μετατροπή" σχολείων του κέντρου της Αθήνας, που δήλωσαν ότι ενδιαφέρονται και για το μέλλον των μαθητών τους που δεν ζουν στη "γειτονιά", όμως έχουν ανάγκη τα σχολεία αυτά.
- Δεν μπόρεσε καν στον κόπο να εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους προχώρησε σ' αυτό το διαχωρισμό: ότι δηλαδή τα τρία σχολεία που θέλει να "μετατρέψει" έγιναν διαπολιτισμικά μετά από μετονομασία, ενώ αυτά που θέλει να καταργήσει είχαν ιδρυθεί με το ΠΔ 435/84 (αρχικά σαν σχολεία για έλληνες που επέστρεφαν από το εξωτερικό) και υπάγονταν σε ειδικό καθεστώς ως προς το χωρισμό των μαθητών τους σε τμήματα ελληνομάθειας, τα διακριτά Αναλυτικά και Ωρολόγια Προγράμματα *ακόμα και πριν την μετονομασία τους σε διαπολιτισμικά*. Αυτές οι διαφοροποιήσεις (που εκ των πραγμάτων βοηθούν μαθητές που δεν έχουν μητρική τους γλώσσα τα ελληνικά, και προβλέπονται από τους νόμους) είναι εκείνο που ενοχλεί πιο πολύ τον κ. Κουμέντο, που θέλει να κάνει τα πάντα προκειμένου να τις εξαλείψει, να εξαλείψει ακόμη και τη μνήμη τους. Ίσως γιατί έτσι το κράτος θα δυσκολέψει ακόμα περισσότερο τους αλλοδαπούς μαθητές της χώρας μας στις σπουδές τους, θα τους οδηγήσει στην εγκατάλειψη του σχολείου, και θα απαλλαγεί με αυτό τον τρόπο από το έξοδο της φοίτησής τους, ενδεχομένως για να αξιοποιήσει "διαφορετικά" τα κονδύλια που του δίνονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση για τη φοίτηση των μεταναστών στην Ελλάδα.
- Είπε ότι η πρότασή του στηρίζεται στη διεθνή βιβλιογραφία, χωρίς να μπει στον κόπο να αναφέρει τις πηγές του, ενώ είναι γνωστό πως στο θέμα των διαπολιτισμικών σχολείων δεν υπάρχει μόνο μία άποψη στη διεθνή βιβλιογραφία, και ενώ για την εφαρμογή της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα δεν υπάρχουν τεκμηριωμένες μελέτες. Ακόμα, δεν εξήγησε αν η "διεθνής βιβλιογραφία" έχει εφαρμογή μόνο στα διαπολιτισμικά σχολεία της Αττικής, την κατάργηση των οποίων ο ίδιος προτείνει, και αν είναι μέσα στα καθήκοντά του η κατάργηση σχολείων ενός συγκεκριμένου τύπου. Ούτε και αν η κατάργηση ενός νομικού πλαισίου (Ν 2413/96 για τη διαπολιτισμική εκπαίδευση) είναι στις αρμοδιότητες ενός περιφερειάρχη εκπαίδευσης -έστω στα πλαίσια της περιφέρειάς του-, ή αν κάτι τέτοιο προβλέπεται από το σύνταγμα, ή τους νόμους έστω αυτής της χώρας.
- Λέγοντας ότι τα Διαπολιτισμικά Σχολεία «έχουν κλείσει τον κύκλο τους», πολύ μικρό βέβαια, εκθείασε τις Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας σαν το επόμενο "θαύμα" που σχεδιάζεται για να αντιμετωπίσει τις ανάγκες της χώρας μας, όσο διαρκέσει η χρηματοδότησή τους από την Ευρωπαϊκή Ένωση, βέβαια, οπότε και

αυτός ο "κύκλος" θα κλείσει, προφανώς. Και φυσικά δεν μπήκε στον κόπο να αναφέρει γιατί ο άλλος κύκλος, αυτός των διαπολιτισμικών σχολείων, πρέπει να κλείσει τώρα, αφού πρώτα η διαχείριση της δικής του χρηματοδότησης από τους αρμόδιους φορείς "ευνόησε" επιτροπές, ινστιτούτα, μελέτες, πανεπιστήμια και αγνοήθηκαν παντελώς οι στοιχειώδεις ανάγκες των σχολείων που μετονομάστηκαν σε διαπολιτισμικά, γιατί ούτε καν στον κόπο της ίδρυσης νέων τέτοιων σχολείων μπήκε το κράτος.

- Θέλησε αρχικά να πείσει ότι η πρότασή του στηρίζεται σε εισηγήσεις Διευθυντών Διεύθυνσης και Δήμων. Όταν πιέστηκε να αναφέρει στις εισηγήσεις ποιών έχει στηρίξει το κλείσιμο των Διαπολιτισμικών Σχολείων, έδειχνε από μακριά την πρόταση κάποιου Διευθυντή Διεύθυνσης, χωρίς να τον κατονομάζει. Μέσα στη γενική κατακραυγή, παραδέχτηκε τελικά ότι δεν έχει θετικές εισηγήσεις από όλες τις Διευθύνσεις, ούτε και από τους Δήμους βέβαια, και ότι η εισήγηση για την κατάργηση των διαπολιτισμικών σχολείων «είναι δική του».
- Ενώ στο παρελθόν ισχυριζόταν ότι βασικός λόγος που θεωρεί τα σχολεία αυτά ασύμφορα είναι «το υπερβολικό κόστος τους», στη διάρκεια της συνάντησης είπε πως και «δικά τους κτίρια να είχαν τα σχολεία», αυτός πάλι την κατάργησή τους θα πρότεινε- αποδεικνύοντας έτσι ότι τα κάθε λογής επιχειρήματα που έχει χρησιμοποιήσει ως τώρα (λειτουργικά έξοδα, διεθνείς βιβλιογραφίες, μικρός αριθμός μαθητών, γκετοποίηση...) είναι απλές προφάσεις, που χρησιμοποιούνται για να κρύψουν την εμπάθειά του για τη δουλειά που κάνουν αυτά τα σχολεία με τους πρόσφυγες και τους μετανάστες.
- Συμπεριφέρθηκε σαν να έχει παντελή άγνοια της έλλειψης κατάλληλων υποδομών στα "σχολεία της γειτονιάς" όπου θέλει να στείλει τους μετανάστες και τους πρόσφυγες, αγνόησε απόλυτα τις δυσκολίες που θα συναντήσουν εκεί οι μαθητές αυτοί, έκλεισε τα αυτιά του στις επιστημόνους ότι τα περισσότερα από τα παιδιά αυτά θα εγκαταλείψουν το σχολείο και αμφισβήτησε ότι, λόγω του πολέμου που γίνεται εναντίον των Διαπολιτισμικών Σχολείων και της έλλειψης ενημέρωσης για την ύπαρξή τους, έχει οδηγήσει ήδη πολλά παιδιά είτε να εγκαταλείπουν το σχολείο είτε να μένουν στα σπίτια τους -προσπαθώντας ενδεχομένως να αποσειεί έτσι τις ευθύνες που έχει και ο ίδιος γι' αυτό, σαν υπεύθυνος της εφαρμογής της εκπαιδευτικής πολιτικής του κράτους στην περιφέρεια της Αττικής.
- Αν και απέφυγε αυτή τη φορά τα ρατσιστικά και απαξιωτικά σχόλια που χρησιμοποίησε σε προηγούμενες συναντήσεις του με εκπροσώπους της ΟΛΜΕ και της ΔΟΕ (σχολεία - γκέτο, αλλοδαποί που δεν έχουν το δικαίωμα να σπουδάζουν...) η γενικότερη στάση και απάθειά του έδειξαν ότι αδιαφορεί πλήρως για το θέμα της εκπαίδευσης των μεταναστών στην Ελλάδα, παρότι αυτή αποτελεί θεμελιώδη υποχρέωση της χώρας μας (με βάση διεθνείς συνθήκες), όπως και των περισσότερων χωρών του πλανήτη.
- Δεν εξήγησε γιατί ρίχνει με τόση ευκολία στα σκουπίδια το μέλλον των αλλοδαπών μαθητών που ζουν στην Ελλάδα, γιατί θέλει να τους περιθωριοποιήσει, και ήταν τόσο κυνικός στον τρόπο που αντιμετώπιζε το θέμα αυτό, που θύμιζε περισσότερο κάποιον άσχετο, που ενοχλείται -ίσως από τους μετανάστες, ίσως από τους νέους γενικά-, και όχι έναν εκπαιδευτικό -που κατέχει μάλιστα τόσο σημαντική θέση.
- Η εντύπωση που άφησε τελικά ήταν ότι επιδιώκει μία ρεβάνς από πέρυσι, οπότε η εισήγησή του για κλείσιμο των Διαπολιτισμικών Σχολείων της Αττικής αγνοήθηκε

στον τελικό σχεδιασμό της πρώτης φάσης των συγχωνεύσεων - καταργήσεων που έκανε το Υπουργείο.

Όλοι εμείς, που ήμασταν παρόντες σ' αυτή την πρώτη επαφή με εκπρόσωπο της ελληνικής πολιτείας προκειμένου να καταδείξουμε στους "υπευθύνους" την αναγκαιότητα της διατήρησης των Διαπολιτισμικών Σχολείων καθώς και το έργο που επιτελούν αυτά, έχουμε την αίσθηση ότι βρεθήκαμε μπροστά σε έναν άνθρωπο που ξέρει να ελίσσεται (ίσως γι' αυτό του εμπιστεύθηκαν αυτή τη θέση) μέχρι το σημείο να λέει ανακρίβειες και ψέματα, και είναι ταυτόχρονα ανάλγητος στα προβλήματα που συναντούν τα παιδιά των μεταναστών στο σχολείο, αδιάφορος για τις υποχρεώσεις της χώρας μας και άσχετος με τη δουλειά που γίνεται στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση.

Θέλουμε λοιπόν να επισημάνουμε τα παρακάτω:

1. Η κατάργηση των σχολείων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης δεν βρίσκεται στις αρμοδιότητες κάποιου περιφερειακού διευθυντή εκπαίδευσης, ούτε καν του *περιφερειακού διευθυντή εκπαίδευσης Αττικής*. Η εγκύκλιος 10112/Δ4/30-1-2012 με βάση την οποία το Υπουργείο Παιδείας προτίθεται να προχωρήσει στις φετινές συγχωνεύσεις-καταργήσεις προβλέπει την ακόλουθη διαδικασία:

α) εισηγήσεις των Διευθυντών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, μέχρι 10-2-2012,

β) υποβολή προτάσεων από τα Δημοτικά Συμβούλια τις οποίες οι Διευθυντές ΠΕ και ΔΕ θα συγκεντρώσουν και θα διαβιβάσουν μέχρι 24-2-2012 στο ΥΠΔΒΜΘ και στις οικείες Περιφερειακές Διευθύνσεις,

γ) εισηγήσεις των Περιφερειακών Διευθυντών μέχρι 2-3-2012.

Η διαδικασία δεν προβλέπει εισηγήσεις για καταργήσεις όλων των σχολείων ενός ορισμένου τύπου, αλλά για **μεμονωμένα**, και προϋποθέτει ότι ο περιφερειακός Διευθυντής θα λάβει υπόψη του τις εισηγήσεις και προτάσεις των Διευθυντών Εκπαίδευσης και των Δήμων, διαφορετικά δεν θα είχε κανένα νόημα να ζητηθούν. Υποθέτουμε ότι, στην εισήγησή του για τα διαπολιτισμικά, ο κ. Κουμέντος δεν έλαβε υπόψη του τίποτα από τα παραπάνω.

2. Ούτως ή άλλως, την "απόφασή του" ο κ. περιφερειάρχης την είχε προαναγγείλει από τις 15 Φεβρουαρίου, **πολύ πριν δηλαδή ολοκληρωθεί η διαδικασία της υποβολής των προτάσεων από τους διευθυντές διευθύνσεων και τους δήμους**, στον ιστότοπο esos (<http://www.esos.gr>) που συνήθως απηχεί τις απόψεις του: «...υπάρχουν 5 περιπτώσεις-προτάσεις για την συνένωση σχολικών μονάδων, την ίδρυση 2 εσπερινών Γυμνασίων και την κατάργηση-μετασχηματισμό Διαπολιτισμικών σχολείων σε σχολεία γειτονιάς». Αναρωτιόμαστε πάνω σε ποιες εισηγήσεις – περιπτώσεις – προτάσεις στηρίχτηκε, μια και απ' ό,τι φαίνεται δεν υποβλήθηκαν πολλές τέτοιες ούτε στον ίδιο, ούτε στο υπουργείο...

3. Η όλη διαδικασία που προέβλεπε η εγκύκλιος του Υπουργείου μετατράπηκε από ό,τι φαίνεται στην περίπτωση των διαπολιτισμικών σχολείων σε μία φάρσα, με τον κ. Κουμέντο να τη γελοιοποιεί με τις «προαναγγελθείσες δηλώσεις» του, και ταυτόχρονα να επιδιώκει «σύμφωνες» με την πρότασή του εισηγήσεις από τους διευθυντές διεύθυνσης και τους δήμους, με τραγελαφικά σε πολλές περιπτώσεις αποτελέσματα. Πληροφορούμαστε ότι, σε μια τουλάχιστον περίπτωση, υπήρξαν δύο, αντικρουόμενες μεταξύ τους, εισηγήσεις από το ίδιο άτομο...

4. Αλήθεια, χρειάζεται να υπενθυμίσουμε στους υπεύθυνους για την εφαρμογή της εκπαιδευτικής πολιτικής **ότι υπάρχουν και νόμοι**; Για να αναφερθούμε μόνο στους πιο πρόσφατους, ο Ν 4027/2011 άρθρο 29 εδαφ. 3 θ αναφέρει ότι η «μέριμνα για όλα τα θέματα που αφορούν τις Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας και τα Σχολεία Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης των άρθρων 35, 36 και 37 του ν.2413/1996 και ενδεικτικά την ίδρυση και λειτουργία αυτών, τα ειδικά αναλυτικά προγράμματα και μαθήματα, το εκπαιδευτικό προσωπικό και τη διοίκηση αυτών» ανήκει στις αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Παιδείας Ομογενών και Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης του Υπουργείου, όχι σε αυτές του περιφερειακού διευθυντή. Εξάλλου πώς προχωρούν σε καταργήσεις -ή έστω προτάσεις καταργήσεων- ενώ μόλις προ 3ημέρου άρχισε να λειτουργεί επίσημα το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, το οποίο και εισηγείται, γνωμοδοτεί, διερευνά και μελετά συστηματικά και για θέματα που αφορούν στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση (Ν 3966/2011 άρθρο 2 εδάφιο 3 στ); Πότε συστάθηκαν οι αντίστοιχες Ομάδες Εργασίας (αρθ. 15); Πότε ζητήθηκε η άποψη της ΟΛΜΕ και της ΔΟΕ όπως προβλέπεται στο αρθρ. 18 για να γνωμοδοτήσει τελικά το Υπουργείο; **Τόσο «σιγούρος» είναι ο κ. Κουμέντος ότι οι προτάσεις του θα υπερισχύσουν της νομοθεσίας**; Δεν υπόκειται και ο ίδιος σ' αυτήν; Εκτός και αν σκοπεύει να ανακηρύξει την εκπαιδευτική του περιφέρεια ανεξάρτητο κράτος...
5. Εμείς, σε όλα αυτά θεωρούμε ότι είναι καλύτερο να απαντήσουμε με τις δράσεις και το έργο των σχολείων μας. Είναι σχολεία που λειτουργούν με ένα δημοκρατικό πλαίσιο, γιατί δεν υπάρχει τίποτα πιο δημοκρατικό από το βρίσκουν χώρο έκφρασης σε ένα σχολείο όλοι οι πολιτισμοί. Να συνεργάζεσαι με ανθρώπους που είναι τόσο διαφορετικοί από σένα. Να τους βοηθάς στην ένταξή τους σε μια κοινωνία και μια πραγματικότητα που γίνονται όλο και πιο δύσκολες. Να μαθαίνεις από αυτούς, γιατί η εκπαιδευτική διαδικασία δεν είναι ποτέ μονόπλευρη. Να δίνεις και να παίρνεις. Τα διαπολιτισμικά είναι **πολύχρωμα** σχολεία, που καθρεφτίζουν τη σημερινή κοινωνική και πληθυσμιακή σύσταση της Ελλάδας, όπου άνθρωποι από διαφορετικές εθνότητες συνεννοούνται μεταξύ τους στα ελληνικά, δημιουργούν και κάνουν όνειρα, σέβονται ο ένας τον άλλο. Παράλληλα, ο ρατσισμός πολύ δύσκολα μπορεί να βγάλει ρίζες σε ένα τέτοιο περιβάλλον.
6. Τα σχολεία Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης έχουν προβληθεί κατ' επανάληψη από τα ΜΜΕ, έχουν λάβει μέρος σε δράσεις της UNESCO, του Συνήγορου του Παιδιού, του Βρετανικού Συμβουλίου, της Ύπατης Αρμοστείας για τους Πρόσφυγες και σε Ευρωπαϊκά προγράμματα Comenius κ.ά. Έχουν οργανώσει ημερίδες με θέματα όπως οι Τάξεις Υποδοχής και η Διαπολιτισμική Εκπαίδευση στη χώρα μας, έχουν κάνει εκδόσεις βιβλίων, έχουν διακριθεί για τις θεατρικές τους παραστάσεις, τις πολιτιστικές τους εκδηλώσεις και τα έντυπα (εφημερίδες) που βγάζουν, για δραστηριότητες δηλαδή που ενισχύουν τη δημιουργικότητα των μαθητών τους και τους ενθαρρύνουν να εκφραστούν σε ένα γλωσσικό μέσο που είναι απαραίτητο για την ομαλή τους ένταξη στην ελληνική κοινωνία. Οργανώνουν, εκτός διδακτικού ωραρίου, μαθήματα αλληλεγγύης στο λύκειο, καλλιτεχνικές και πολιτιστικές δραστηριότητες, βιβλιοθήκες, μαθήματα καλλιτεχνικών, θεατρικού παιχνιδιού, κινηματογράφου. Συνδιοργανώνουν δραστηριότητες με άλλα σχολεία, συμμετέχουν σε εκδηλώσεις και δρώμενα που οργανώνουν δήμοι, οργανώσεις μεταναστών, καθώς και η Περιφέρεια Αττικής. Κάποιες από τις δραστηριότητές τους έχουν βραβευτεί από το Υπουργείο Παιδείας, όπως για παράδειγμα με το βραβείο θεσμού αριστείας 2011 από το

Υπουργείο Παιδείας (για θεατρική παράσταση του Διαπολιτισμικού Λυκείου Ελληνικού με αντιρατσιστικό περιεχόμενο).

- 7.** Οι ιδιαιτερότητες στον τρόπο λειτουργίας και στις μεθόδους διδασκαλίας των Διαπολιτισμικών Σχολείων σχετίζονται άμεσα με το ζήτημα της ισότιμης μεταχείρισης στην εκπαίδευση, που είναι βασική υποχρέωση της χώρας μας. Αυτό καταδεικνύεται και από τα συμπεράσματα για τη διαπολιτισμική εκπαίδευση του Συμβουλίου και των Υπουργών Παιδείας της Ε.Ε. της 4/6/84, όπου τονίζεται η ανάγκη τα κράτη-μέλη να προσφέρουν ισότιμη εκπαίδευση σε όλους τους μαθητές, ανεξάρτητα από καταγωγή, φυλή και θρησκεία [σε εναρμόνιση και με τις σχετικές διατάξεις των διεθνών συνθηκών, βλ. σχετικά άρθρο 26 Οικουμενικής Διακήρυξης του ΟΗΕ, άρθρο 2 πρόσθετου πρωτοκόλλου ΕΣΔΑ (Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου), άρθρο 13 Διεθνούς Συμφώνου για τα οικονομικά, κοινωνικά και μορφωτικά δικαιώματα]. Στην περίπτωση μάλιστα της εκπαίδευσης των μαθητών που είναι αλλοδαποί ή παλιννοστούντες, είναι σαφές πως με βάση την αρχή του Κράτους Δικαίου σύμφωνα με την οποία η ισότητα των ευκαιριών κατοχυρώνεται και μέσω της απαγόρευσης ίσης μεταχείρισης ανόμοιων περιπτώσεων (βλ. σχετική νομολογία ΣΤΕ 1422/86), οι διαφοροποιήσεις είναι αναγκαίες.
- 8.** Το διαπολιτισμικό σχολείο εξυπηρετεί ποικίλες ανάγκες, τόσο στην ευαισθητοποίηση των μαθητών του στο θέμα της πολιτιστικής ιδιαιτερότητας, όσο και στο να προσφέρει μια συνολική υποστήριξη σε παιδιά που δεν γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα, να τα βοηθήσει να ενταχθούν στην ελληνική κοινωνία σταδιακά και ομαλά, μέσα από όλα τα μαθήματα (όχι μόνο τη γλώσσα). Η "πρόταση" του κ Κουμέντου είναι μια εύκολη και πρόχειρη "λύση" που αφορά σε ελάχιστα γνωστικά αντικείμενα και ελάχιστες ώρες μες την ημέρα. Κι όλα αυτά χωρίς να δημιουργείται μια υποδομή, αφού στηρίζεται σε κάποια χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ προγράμματα (όπως τα ΖΕΠ) και θα καταρρεύσει με την λήξη τους.
- 9.** Θέλουμε τέλος να τονίσουμε την αποφασιστικότητά μας να μην εγκαταλείψουμε τα σχολεία μας, και κυρίως τους μαθητές μας, θύματα μιας νοοτροπίας που αδιαφορεί γι' αυτούς, που τους θέλει "ίσους" μόνο πάνω στο κρεβάτι του Προκρούστη, γιατί «έτσι συμφέρει», γιατί «οι μετανάστες δεν έχουν φωνή, ούτε ψήφο», γιατί πίσω από όλα αυτά προσπαθούν να κρυφτούν όσοι δεν τους θέλουν σ' αυτή τη χώρα, σε τέτοιο βαθμό, ώστε να στερήσουν από τα παιδιά τους το στοιχειώδες δικαίωμα στη μόρφωση. Δηλώνουμε ότι η δράση μας θα επεκταθεί, μέχρι να γίνει σεβαστή η ύπαρξη των διαπολιτισμικών σχολείων.